

## Procedury postępowania w obliczu sytuacji kryzysowych w Szkole Podstawowej im. Macieja Rataja w Małolicach

**Sytuacja kryzysowa** jest to zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania państwa, społeczności, jednostki. Zdarzenia te następują nagle i nieoczekiwanie.

W większości sytuacji drastycznych pierwszeństwo działania na terenie szkoły będzie miała policja, straż pożarna i służby ratownicze. Dopiero po usunięciu źródeł największego zagrożenia przyjdzie czas na samodzielne działania personelu szkoły w kierunku redukcji skutków zdarzenia kryzysowego.

### 1. Postępowanie w razie ataku lub wtargnięcia napastników do szkoły.

- 1) Wykonuj polecenia napastników, jeśli padają strzały, natychmiast połącz się twarzą do ziemi ochraniając rękami głowę. Jeśli zdołasz, połącz na ziemi dzieci, osoby niepełnosprawne.
- 2) W razie strzelaniny pozostań na podłodze, jeśli możesz, znajdź solidną osłonę, nie wyglądaj przez okna i drzwi.
- 3) Gdy nie ryzykujesz wykrycia przez napastników, powiadom policję, uruchom system alarmowy.
- 4) Wobec napastników nie bądź bohaterem, nie prowokuj agresji.
- 5) Nie wykonuj gwałtownych ruchów, samowolnie nie odbieraj dzwoniących telefonów.
- 6) W miarę możliwości zapamiętaj przebieg ataku, sprawców, ich uzbrojenie i miejsca, w których przebywali; twoje informacje pomogą policji; nigdy jednak nie wpatruj się długo i uporczywie w napastnika.
- 7) Jeśli wykonanie żądanych przez napastnika czynności jest niemożliwe, poinformuj go o tym.
- 8) Nigdy nie utrudniaj napastnikom ucieczki.

### 2. Postępowanie poza obszarem bezpośredniego zagrożenia.

- 1) Jeśli zauważyłeś zagrożenie, nigdy nie wchodź w miejsca niebezpieczne.
- 2) Jeśli można, pozamykaj wszystkie ciągi komunikacyjne tam prowadzące.
- 3) Telefonicznie zawiadom policję i utrzymuj z nią nieprzerwany kontakt do momentu, gdy nie zagraża to twojemu bezpieczeństwu lub policjant pozwoli ci się rozłączyć.

### 3. W razie ostrzału:

- 1) Natychmiast przyjmij pozycję bezpieczną (leżąc twarzą do ziemi, ręce ochraniają głowę) i krzycz do innych, by zrobili to samo, nakaz wszystkim pozostanie na podłodze, schroń się za solidną osłonę.
- 2) Użyj telefonu, aby natychmiast zaalarmować policję, nie rozłączaj się- relacjonuj sytuację, (ściągamy na podłogę telefon i przez ten telefon później możemy wezwać straż pożarną lub pomoc medyczną).
- 3) Uruchom wszystkie zainstalowane alarmy.
- 4) Po zakończeniu ostrzału odczekaj chwilę, nie wstawaj, sprawdź siebie, zapytaj czy ktoś jest ranny, poproś, aby ludzie rozejrzeli się wokół siebie i sprawdzili, czy są ranni.
- 5) Udziel pierwszej pomocy, wykorzystując leki i opatrunki z apteczki, możesz spytać, czy wśród zebranych są lekarze, pielęgniarki lub ratownicy medyczni oni zrobią to najlepiej.
- 6) Zajmij się dziećmi, starszymi, niepełnosprawnymi, osobami w szoku.
- 7) Przekaż policji prośbę o natychmiastowe wezwanie pomocy medycznej.
- 8) Sprawdź czy ostrzał nie spowodował pożaru, jeśli tak, użyj podręcznych środków gaśniczych, w razie potrzeby wezwij straż pożarną.
- 9) Najlepiej poproś wszystkich, aby pozostali na podłodze do przybycia policji.

#### **4. Gdyby doszło do wybuchu:**

- 1) Sprawdź siebie, zobacz, czy nie krwawisz, czy nie masz obrażeń.
- 2) Sprawdź kto jest ranny, kto potrzebuje natychmiastowej pomocy.
- 3) Udziel pierwszej pomocy potrzebującym.
- 4) Zajmij się dziećmi, starszymi, niepełnosprawnymi, osobami w szoku.
- 5) Powiadom natychmiast policję i służby ratunkowe, nie rozłączaj się, aż ci nie pozwolą, udzielaj potrzebnych informacji.
- 6) Włącz wszelkie systemy alarmowe.
- 7) Jeśli trzeba użyj podręcznych środków gaśniczych, przełącz telefonicznie, co i gdzie się pali.
- 8) Z miejsca niebezpiecznego najsprawniej można ewakuować się oznaczonymi drogami i wyjściami ewakuacyjnymi- podążaj za oznaczeniami w kolorze zielonym.
- 9) W razie konieczności szybkiej ewakuacji pamiętaj o dzieciach, starszych, niepełnosprawnych, nie zabieraj bagaży, ani innych rzeczy.
- 10) Bez potrzeby nie dotykaj niczego, miejsce zbada policja.

#### **5. Po ataku i ucieczce sprawców:**

- 1) Sprawdź, czy ktoś odniósł obrażenia, udziel pierwszej pomocy oraz wezwij pogotowie ratunkowe.
- 2) Zajmij się dziećmi, starszymi, niepełnosprawnymi i osobami będącymi w szoku.
- 3) Włącz system alarmowy niezależnie od tego, czy zrobiono to wcześniej, czy nie.
- 4) Połącz się telefonicznie z policją, udziel informacji, o które poproszą funkcjonariusze i wykonaj czynności przez nich zalecone.
- 5) Zamknij drzwi budynku.
- 6) Sprawdź czy nie doszło do zapalenia się czegoś, użyj podręcznych środków gaśniczych, aby nie dopuścić do pożaru.
- 7) Bardzo ostrożnie spójrz przez okna w celu zapamiętania drogi ucieczki sprawców, ich samochodu lub innych ważnych szczegółów, tylko jeśli nie powoduje to niepotrzebnego ryzyka.
- 8) Odsuń ludzi z miejsc przebywania sprawców, zabezpiecz ślady poprzez zagrodzenie dostępu do nich- nie dotykaj niczego.
- 9) Nie rozmawiaj z innymi osobami o tym co zaszło. Twoje subiektywne odczucia mogą sugerować zeznania pozostałym, utrudniając ustalenie faktów.

#### **6. Po otrzymaniu wiadomości o podłożeniu „bomby”:**

- 1) Jeśli to telefon, nigdy nie odkładaj pierwszy/a słuchawki, zapamiętaj jak najwięcej, słuchając uważnie, spróbuj zapisać informacje.
- 2) Jeśli masz taką możliwość i odpowiedni telefon- nagraj rozmowę.
- 3) Sprawdź, czy zidentyfikował się numer telefonu, jeśli masz taką możliwość, i zapisz go.
- 4) Jeśli to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał i nie zniszczył, zanieś ją do przełożonego zarządzającego obiektem.
- 5) Natychmiast osobiście poinformuj o przebiegu rozmowy telefonicznej przełożonego, nie należy przekazywać informacji przez pośredników.
- 6) Niezwłocznie należy poinformować policję oraz podjąć wspólne działania zabezpieczające życie i zdrowie ludzi, a w dalszej kolejności obiekt.
- 7) Trzeba pamiętać, że osoba kierująca danym obiektem może samodzielnie podjąć decyzję o ewakuacji - ewakuację należy podjąć zgodnie z obowiązującą instrukcją.

#### **7. W razie zauważenia podejrzanego urządzenia lub pakunku:**

- 1) Nie dotykaj go i nie zbliżaj się bezpośrednio do niego.

- 2) Poinformuj przełożonych, policję.
- 3) Postaraj się, aby nikt inny nie dotykał go ani nie zbliżał się do niego.
- 4) Izoluj to miejsce.
- 5) Ściśle wykonuj polecenia otrzymane od policji i przełożonych.

#### **8. Postępowanie w razie otrzymania podejrzanej przesyłki:**

- 1) Niektóre cechy podejrzanej przesyłki: nie zamawiana, niespodziewana, dziwny kształt, przesypywanie się lub poruszanie rzeczy wewnątrz, dziwny zapach, plamy na opakowaniu.
- 2) Nie otwieraj przesyłki i nie chodź wokół niej.
- 3) Zabezpiecz ją w plastikowym worku lub bezpiecznej kopercie.
- 4) Zostaw ją na płaskiej powierzchni, nie chowaj jej.
- 5) Jeśli list już otwarto, zostaw go tam, gdzie jest i przykryj plastikowym workiem.
- 6) Pozamykaj wszystkie drzwi i okna, wyłącz wentylację, klimatyzację, izoluj zagrożone pomieszczenia.
- 7) Natychmiast powiadom o wszystkim, co wiesz policję i służby sanitarne, wytłumacz co się stało.

#### **9. Poradnik zakładnika:**

- 1) Wykonuj polecenia terrorystów.
- 2) Nie okazuj agresji.
- 3) Postaraj się zachowywać spokojnie.
- 4) Nie wykonuj szybkich ruchów.
- 5) Staraj się nie odwracać tyłem do terrorystów.
- 6) Nie graj bohatera.
- 7) Nie okazuj widocznego strachu.
- 8) Nie wpatruj się w terrorystów.
- 9) Nie dyskutuj z nimi.
- 10) Nie komentuj ich zachowania i wypowiedzi.
- 11) Nie zgłaszaj się do niczego na ochotnika.
- 12) Nie zwracaj uwagi na siebie.
- 13) Nie bądź usłużny wobec terrorystów.
- 14) Nie przebywaj dłużej w pobliżu drzwi i okien.
- 15) Jedz i pij jeśli pozwalają.
- 16) Dyskretnie obserwuj i zapamiętaj przebieg zdarzenia, sprawców, ich broń, to, co robią.
- 17) Gdybyś rozmawiał z negocjatorem, daj mu do zrozumienia, czy terroryści słuchają, wtedy zapyta cię o ważne informacje.
- 18) W razie szturmowania antyterrorystów rób, co każą szturmowcy, nie pomagaj bez polecenia.
- 19) Po akcji podporządkuj się procedurom specjalnym, udziel wszelkich możliwych informacji podczas składania zeznań.

Z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych należy zapoznać całą społeczność szkolną także rodziców uczniów.

*Procedury zostały opracowane w oparciu o materiały opracowane przez Pawła Moszniera - instruktora technik antyterrorystycznych Centrum Szkolenia AT Instruktorzy Grom i Jednostek Specjalnych*

DYREKTOR SZKOŁY

*mgr Małgorzata Orlikowska*